

บทสรุปผู้บริหาร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุมที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้ใช้บัณฑิตหรือนายจ้างของบัณฑิตคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุมที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549 ทั้งนี้ไม่นับรวมบัณฑิตที่มีกิจการเป็นของตนเอง ทำธุรกิจของครอบครัวหรือมีอาชีพอิสระ และการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 108 คน คิดเป็นร้อยละ 26.40 ของจำนวนผู้ใช้บัณฑิตทั้งหมด

ผู้วิจัยได้จำแนกความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เสนอไว้ เป็น 3 ด้าน คือ 1) ความรู้ความสามารถในการทำงาน 2) ด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และ 3) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และคำถามปลายเปิด การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในภาพรวมของคณะบัญชี

ผลการวิเคราะห์ในภาพรวม พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตคณะบัญชีอยู่ในระดับมากและมีความพึงพอใจใกล้เคียงกัน ($\bar{X} = 3.84$, S.D.=0.54) เมื่อพิจารณาภาพรวมเป็นรายด้านพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตอยู่ในระดับมากทุกด้าน และในแต่ละด้านมีความพึงพอใจใกล้เคียงกัน โดยมีความพึงพอใจในภาพรวมด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณมากที่สุด ($\bar{X} = 4.10$, S.D.=0.60) รองลงมาเป็นด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ($\bar{X} = 3.99$, S.D.=0.58) และด้านความรู้ความสามารถในการทำงาน ($\bar{X} = 3.64$, S.D.=0.57)

2. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตด้านความรู้ความสามารถในการทำงาน

ผลการวิเคราะห์พบว่าส่วนใหญ่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านความรู้ความสามารถในการทำงานของบัณฑิตภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความพึงพอใจใกล้เคียงกัน ($\bar{X} = 3.64$, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณาแยกในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความรับผิดชอบเอาใจใส่ต่อหน้าที่ ($\bar{X} = 4.12$, S.D.=0.73) ความใฝ่รู้ในการทำงาน ($\bar{X} = 3.84$, S.D.=0.79) การใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.81$, S.D.=0.79) ความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 3.81$, S.D.=0.74) ความรู้ความสามารถทรงกบงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 3.81$, S.D.=0.71) การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.79$, S.D.=0.81)

ทักษะในการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.76, S.D.=0.78$) ความสามารถในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางาน ($\bar{X} = 3.74, S.D.=0.79$) ความสามารถทางด้านทักษะวิชาชีพการบัญชี ($\bar{X} = 3.64, S.D.=0.62$) ความสามารถในการประยุกต์ความรู้ใหม่ ๆ มาใช้กับงานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.58, S.D.=0.77$) ความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน ($\bar{X} = 3.53, S.D.=0.83$) และการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.53, S.D.=0.78$) ทั้งนี้ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านความสามารถในการบริหารงานและวางแผนการทำงาน ($\bar{X} = 3.49, S.D.=0.84$) ลักษณะความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.46, S.D.=0.81$) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานใหม่อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.45, S.D.=0.72$) และการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร ($\bar{X} = 2.84, S.D.=0.84$) อยู่ในระดับปานกลางซึ่งมีความพึงพอใจใกล้เคียงกัน

3. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานของบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความพึงพอใจใกล้เคียงกัน ($\bar{X} = 3.99, S.D.=0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.18, S.D.=0.65$) รองลงมาคือความมีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.15, S.D.=0.72$) การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.99, S.D.=0.68$) การทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 3.95, S.D.=0.68$) การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.95, S.D.=0.73$) และความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ($\bar{X} = 3.74, S.D.=0.75$)

4. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณ

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณของบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจใกล้เคียงกัน ($\bar{X} = 4.10, S.D.=0.60$) โดยผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจมากที่สุดในข้อความข้อสัตย์สุจริตในหน้าที่การงาน ($\bar{X} = 4.24, S.D.=0.70$) รองลงมาคือความมีน้ำใจและช่วยเหลือส่วนรวม ($\bar{X} = 4.19, S.D.=0.69$) การประพฤติตนให้อยู่ในศีลธรรมอันดี ($\bar{X} = 4.16, S.D.=0.74$) ความขยัน อดทน มานะบากบั่นต่อการปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.16, S.D.=0.71$) การมีเจตคติที่ดีต่องานและองค์กร ($\bar{X} = 4.07, S.D.=0.77$) ความเป็นระเบียบวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = 4.05, S.D.=0.77$) ความกระตือรือร้นในการทำงาน ($\bar{X} = 4.03, S.D.=0.72$) การแต่งกายถูกต้องกาลเทศะ ($\bar{X} = 4.01, S.D.=0.75$) และความตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 3.98, S.D.=0.80$)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ข้อเสนอแนะด้านความรู้ความสามารถในการทำงาน

ผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อความส่วนใหญ่เป็นการเสนอแนะให้คณะมุ่งเน้นการเรียนภาคทฤษฎี การฝึกงาน และการปฏิบัติงานจริง คิดเป็นร้อยละ 17.39 ควรปรับปรุงและเสริมด้านการใช้ภาษาต่างประเทศในการ

สื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 17.39 เช่นกัน รองลงมาได้เสนอแนะให้คณะครูฝึกทักษะด้านความคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าแก่บัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 13.04 และควรปรับปรุงและพัฒนาความรู้ด้านวิชาการโดยเฉพาะด้านวิชาชีพการบัญชีแก่บัณฑิตให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 8.69 ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน

ผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อความส่วนใหญ่เสนอแนะให้คณะฝึกบัณฑิตให้มีการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน คิดเป็นร้อยละ 44.45 รองลงมาได้เสนอแนะให้คณะครูฝึกการควบคุมอารมณ์แก่บัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 22.22

3. ข้อเสนอแนะด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ

ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อความส่วนใหญ่เป็นการเสนอให้คณะพัฒนาบัณฑิตให้มีความอดทน พยายามในการทำงานต่าง ๆ รองลงมาเสนอแนะให้พัฒนาบัณฑิตให้มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและองค์กร

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าบัณฑิตของคณะบัญชีส่วนใหญ่ได้งานทำในหน่วยงานที่มีขนาดเล็ก ดังนั้นคณะจึงควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาของคณะได้มีโอกาสในการสมัครงานและเข้าทำงานในหน่วยงานหรือองค์กรที่มีขนาดใหญ่ขึ้น

1.2 จากผลการวิจัยพบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านความรู้ความสามารถในการทำงานของบัณฑิตต่ำกว่าด้านอื่น ๆ คณะจึงควรปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยเน้นความรู้และทักษะทางด้านวิชาชีพ หรือจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติจริงมากยิ่งขึ้น รวมทั้งควรส่งเสริมให้นักศึกษาทุกคนได้ฝึกปฏิบัติด้านวิชาชีพในสถานประกอบการจริงเพื่อสร้างทักษะและประสบการณ์ เกิดการเรียนรู้อันจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานของนักศึกษาต่อไปในอนาคต

1.3 จากผลการวิจัยพบว่าผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจใกล้เคียงกันโดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความสามารถในการบริหารงานและวางแผนการทำงานลักษณะความเป็นผู้นำ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานใหม่อย่างต่อเนื่องของบัณฑิต ดังนั้นคณะจึงควรปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ให้มากขึ้น และควรนำการเรียนการสอนแบบ Problem Base เข้ามาประยุกต์กับการเรียนการสอนในบางรายวิชา เพื่อฝึกให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ค้นคว้าจากแหล่งต่าง ๆ กล้าคิดกล้าแสดงออก รวมทั้งได้รู้จักการบริหารและการวางแผนการทำงานร่วมกันยิ่งขึ้น

1.4 จากผลการวิจัยพบว่าผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจใกล้เคียงกันโดยมีความพึงพอใจด้านการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจน้อยที่สุด

คณะจึงควรต้องทบทวนหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนด้านภาษาอังกฤษใหม่โดยเน้นพัฒนาทักษะพื้นฐานในการใช้ภาษาทั้งด้านการอ่าน การเขียน การฟัง และการสนทนาอย่างจริงจัง และต้องปรับวิธีการใหม่ ๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการเรียนรู้ของนักศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาทักษะของนักศึกษา

1.5 จากผลการวิจัยครั้งนี้ยังไม่พบว่ามีด้านใดที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คณะจึงควรต้องเร่งปรับนโยบายและแผนการจัดการศึกษา โดยต้องมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับกระบวนการผลิตบัณฑิตในเชิงบูรณาการ เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาชีพควบคู่ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่นักศึกษา อย่างไรก็ตามในการปรับนโยบายและแผนการจัดการศึกษา คณะจะต้องศึกษาข้อมูลความต้องการกำลังคนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต รวมทั้งบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของสังคมยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ไม่สามารถเก็บได้ครบถ้วน เหตุผลส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่ถูกต้องของฐานข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานและที่อยู่ อีกส่วนหนึ่งเกิดจากการไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากผู้ใช้บัณฑิต ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรต้องตรวจสอบฐานข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานและที่อยู่ให้มีความชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและควรหาวิธีการในการสร้างความร่วมมือกับผู้ใช้บัณฑิต เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและมีความตรงยิ่งขึ้น

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการพัฒนาข้อความที่ใช้ในการสร้างแบบสอบถามและควรมีการจัดกลุ่มของข้อความในแต่ละด้านใหม่ให้ชัดเจนเพื่อเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณลักษณะที่ชัดเจนของบัณฑิตในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบัณฑิตตลอดจนเป็นเครื่องมือในการติดตามคุณภาพบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา